

1733

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

1

Efter gubbe i

Kolmetsis sockenNordmarks härad.

Upptecknad af J. Westelin

1733. Värmland.

Säger om jul o. ortnamn.

En gång i tiden Gärade på Hagen i Risviken en dräng, som hette Helge. Han gick en kväll strax före jul med öfver backarna i ett ärende till Bröjersluzan och täljde under tiden på ett horn. Då hör han en röd i skogen, som säger: "Hör du Helge, som på hornet täljer, bed Jenny god hem för nu är Jätte död." Förskräckad påskyndade han sin steg. Framkommen ser han att de löp på att bygga till jul. Han berättade nu strax vad han hört och till både hans och husfollens förskräckelse hoppade ett stensned framtimmer ned av den stora ugnen. Stängande från en kittel i skogen av koppar rusade han på dörren under utropet: "Ve mig är Jätte död!" Kitteln i skogen lär ännu finnas hos stället efter dem, som bodde på gården.

/ 210

Uppräknad Johan Westerdin
Efter gubbe i Fryksten
Värmland

För länge tillbaka i tiden, när Sverige och Norge voro tillsammans under en konung, gingo folket här omkring till Eidskegs kyrka i Norge. Vägen dit var lång och kyrkan var liten och så besto de att bygga egna kyrkor, men de kunde ej komma överens om var dessa skulle ligga. Till sist besto de att låta ödet avgöra var de skulle byggas. De fyllede så två ihåliga skedar, den ena med skillingar (norska penningar) den andre med hästsko. Dessa släpptes i älven, som från Norge rinner hitåt, med försett att där dessa stannade skulle kyrkorna byggas. Den med skillingar flöt i land på väst, där Skillingmarks kyrkan ännu och socknen kallas Skillingmark. Den andra, med hästsko, flöt ett par mil längre ner och fastnade vid en krok av älven. Där byggdes också en kyrka och socknen kallas Farnsko. Numera heter socknen Farnsko och kyrkan är flyttad till en högre belägen plats.